

[Fuglsang.]

ning kan blive nødvendig, vil jeg samtidig sige, at den efter min mening ikke bør ske på bekostning af de mindre ejendomme, som er inde under afleveringspligten, for det er rigtigt, som den højtærede landbrugsminister sagde, at i hvert fald for de mindre brugsstørrelser er dette lovforslags bestemmelser en stor økonomisk byrde. Foruden at de nu må aflevere korn, er de jo i forvejen ramt af Englandsaftalens lave priser på husdyrprodukter. Overhovedet vil jeg gerne sige, at når den højtærede landbrugsminister om en vis del af pressen og dermed vel også om visse kredse, som står bag denne presse, siger, at den ønsker at fremstille landbruget som en klasse af egoistiske samfundsborgere, så må jeg og mit parti for vort vedkommende melde hus forbi.

Vi betragter ikke landbruget som en klasse, men som forskellige grupper med ofte modsatte interesser, hvilket jeg formoder den højtærede landbrugsminister bl. a. har erfaret under de forhandlinger, der er gået forud for fremsættelsen af det foreliggende lovforslag. Derfor ønsker jeg heller ikke, at man skal vanskeliggøre situationen yderligere for de mindre brugsstørrelser. Men jeg mener samtidig heller ikke, at man begår nogen større uret ved en endog ret stor øgning af det store, kornsælgende landbrugs afleveringspligt.

Den gamle Herluf Trolle sagde i sin tid de noksom bekendte ord: Vide I, hvorfor vi hedder herremænd, hvorfor vi bærer guldkæder og har jordegods? Han svarede selv: Det er, fordi vi har den ære fremfor andre, at når konge og herre, land og rige har det behov, da skal vi afværge rigets fjender med magt og af al formue beskytte og værne vore fædres rige, så vore undersætter kan bo og leve i fred og rolighed. — Nu tror jeg nok, at salig Herluf Trolle var en af sin tids herremænd, men trods den højtærede landbrugsministers beundring af nutidens landmænd har han sikkert ikke mange ligesindede i dag; men det er rigtigt, at de, som med større eller mindre ret sidder på store arealer af Danmarks bedste jord, også må have en pligt til at bære deres klækkelige del af tidens vanskeligheder i stedet for, som det i ikke ringe grad er tilfældet, faktisk at profitere af dem. Det er jo nemlig sådan, at storbruget — forøvrigt ligesom den øvrige storkapital — har profiteret af tidens vanskeligheder.

Man kan f. eks. tage et forhold som Englandshandelen og den devaluering af det engelske pund, som har fundet sted. For Danmark og for Danmarks økonomi

som helhed har denne i ikke ringe grad været årsag til, at vi står i de økonomiske vanskeligheder, vi står i, og ser vi indenfor det begreb, som man i almindelighed sammenfatter under betegnelsen landbruget, på husmændene, så betyder Englandshandelen og devalueringen for dem faldende priser for deres salgsvare, men stigende priser for det, de skal købe — altså også en kilde til økonomiske vanskeligheder. Men ser man indenfor landbruget på de største brug, det kornsælgende landbrug, har denne politik faktisk været til gavn for dette og i høj grad været årsag til de senere års vældige indtægtsstigninger.

Derfor ser jeg ikke, at der begås uret mod nogen, om man ad lovgivningens vej gennem indgreb prøver på at råde bod på disse forhold. Forøvrigt er den slags indgreb ikke noget ganske nyt eller enestående. Det er ikke noget specielt krav, man stiller til denne gren af landbruget. Det kendte man, som forøvrigt allerede nævnt af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre), fra 1930erne. Dengang greb regeringen også ind overfor kornpriserne, ganske vist på den måde, at man forhøjede dem, og altså direkte til fordel for det store, kornsælgende landbrug, der på denne måde fik vel mere end et par hundrede millioner kroner — og oven i købet ikke som i vore dage nedskårne kroner — på småbrugets bekostning. Derfor finder jeg det ganske naturligt, om man i dette lovforslag — og for den sags skyld, som udtalt af det ærede medlem hr. Tesdorpf, med det samme — indførte bestemmelser om tildeling af visse mængder foderkorn til de mindste brug.

Men dertil kommer også, at vel må storbruget efter denne lov aflevere en del af sin kornproduktion, men småbruget, hvis økonomi i høj grad bygger på husdyrproduktionen, har jo i årevis lidt under, at den unaturlige Englandshandel for det har betydet formidskede priser på dets vigtigste salgsartikler, nemlig husdyrprodukter. Og når man taler om indgreb, bør man heller ikke glemme, at det høje ting i sommer greb ind overfor de landarbejdere, der dog har den allerstørste andel i den kornproduktion, der foregår i de store brug; man fastlagde uden videre landarbejdernes arbejdsforhold, deres løn, arbejdstid og ferie og den slags ting, og dette indgreb, rettet mod først og fremmest de gifte landarbejdere, var i virkeligheden også direkte til gavn for landbrugets arbejdsgivere.

Nuvel, man kunne jo som det ærede medlem hr. Oluf Pedersen blande alle de øvrige lovforslag ind i denne drøftelse, men det vil